

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

VIII. De Petroniti Arriani, qui Transylvaniae Principis moderator fuit,
crudelitate.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

VIII. Petrovitiū vero Michael Balsanius Lippenis in quadam epistola scribit, Catholicorum hostem fuisse acerrimum, adeo ut ad Turcas plerique & in oppida ab ipsis occupata confugere sint coacti, nisi pessimo letho à pessimis illis Christianis exstingui mallent. Inde factum, ut Ecclesiastici, metu Petrovitiā tyrannidis, desertis gregibus alio abierint, alij vero officijs & dignitatibus exuti, in solitudinibus quod reliquum ipsis fuit vita, misere exegerint. Quod si quis contradicere aut resistere auderet, eius fronti stigma inurebatur, Crux vimirum, illud pulcherrimum & gloriosissimum Jesu Christi insigne, Tau illud salutis signū, honorabile virtutis & constantia, ad Crucifixi honorem, testimonium. Item novacula non coronam tantum, sed cutem etiam & carnem sacerdotibus abrasā testatur. Quā crudelitate militi perterriti, uxoribus ductis religionē mutare, quam in tam horribili persecutione vota seruare maluerunt.

Sed præ ceteris insigne est quod ille Claudio-poli in res sacras exercuit sacrilegium, ubi iussu ipsius altaria diruta, statuae constracta, omniaque Ecclesiastica ornamenta profanata sunt. Quia vero iuxta antiquas regni leges, sine Ecclesiasticorum & Canonico- rum consensu de ijs quæ ad rem publicam pertinent nihil decerni aut fieri potest, quatuor ex Nobilitate ab illis electi sunt, Capitulares appellati, qui cum eadem quæ veri Canonici auctoritate ac potestate publicis consilijs interessent. Pauci sane ex omni Nobilitate in Catholicæ religionis constantes permanferunt. Inter hos præcipui fuerunt Stephanus & Albertus Toraj, cum omni sua familia, Christophorus Kerezenius, Michael Telgedius, Dionysius Makaius, Martinus Literatus, & ij sere omnes qui in montanis Transylvania habitant. Visi sunt Lutherani Predicantes cum turbarum clangore & tympanorum strepitu Catholicorum templa ingredientes, profanas & blasphemiarum plenas cantuunculas decantantes, quasi Martio assultu Dei ades, sub impij illius Gubernatoris favore occupaturi. O quam bene dixit Æschines, quanto maior malis concessa sit potestas, tanto maiora inde mala nasci! Eodem tempore Claudio-polierat Franciscus David (de quolibet tertio aliquid dictum est) sub Augustana, cuius professionem simulabat, Confessionis prætextu sectæ suæ asselas & vires quærens. Hic Sacramentarium quendam predicantem, Martinum Calmenecium nomine à Petrovitiō introductum, hominem argutum & omnium stropharum bene peritum, ad disputandum provocat. Accipit conditionem Martinus; condicatur locus & tempus, ac disputatio præsentibus plerisque Transilvania proceribus, per aliquot dies

continuetur; tandem partē utriusque rationes collectæ ad Philippum Melanchthonam mittuntur, interposito compromisso, ut quicquid ille pronunciarit, ratum pars utraq; haberet, ac diueras omnes opiniones repudiaret. O rem miseram & calamitosam! Eone rem deuenisse, ut contempta totius Christianitatis & vniuersalium Conciliorum auctoritate, in vnius hominis de schola & quidem meri Grammatici iudicio quis acquiescat! Verum antequam à Melanchthone responsum venisset, Franciscus David, relicta Augustana Confessione, Helueticam sequutus est, quam tamen ipsam quoque mox repudiavit, à Blandrato, quicum priuarim colloquutus fuerat, ad Arrianismum peruersus, ut & multi alij Principis Consiliarij, Gaspar Becus, Gaspar Cornisius, Christophorus Fagimafius, & Ioannes Gerendius: quorum hic postea Sabbathariorum antesignanus, & discipuli ipsius Gerendistæ sunt appellati.

IX. Non multo post Gallus quidam nomine & natione, Calvinismum in Transyluaniam apportauit, adiutus a Mathia Deneio & alijs quibusdam excucullatis apostatis, nimirum Petro Melis, Petro Carolino, Georgio Geontio, Petro Berkezazi, Ambrosio Dacecketo, & alijs. Nouos hos Calvinistas Anserinarius sæpe aggressi sunt, & in primis Franciscus David, quem ita in Bibliorum lectione versatum fuisse aiunt, ut pleraque dicta memoriter ad vnguem tenuerit. Dispurans aliquando cum Calvinistis, Scripturæ ab ipso ad suæ opinionis defensionem allata loca ex SS. Patrum sensu & auctoritate interpretanda esse dicentibus, Profecto suaves, inquit, homines estis, qui vultis ut apud me Patrum valeat auctoritas, quam si Papiſta vobis opponant, statim dicitis, homines illos fuisse, & errare potuisse. Ecquid pudet vos? Quod si Patrum vobis tanti est auctoritas, cur non Pontificiæ doctrinam, tam istorum quam Conciliorum, quæ contra expressum à me allegatum Dei verbum mihi obijcitis, calculo approbatam amplectimini? Ex quo apparet, neque hæreticos ipsos contra hæreticos vilam obtinere posse victoriam, nisi armis ex Catholicæ Ecclesiæ armario de promptis: quæ sunt, Verbum Dei tam scriptum quam non scriptum, Traditiones scilicet & auctoritas Ecclesiæ, quibus omnes Ecclesiæ, hostes cum perpetua sua ignominia hæctenus fuere iugulati. Ex ijs quæ dicta sunt facile vides, lector, quænam facies ac quis status fuerit aulæ Transyluanicæ, in qua Lutherani, Arriani,